

Presidentinvaalin 2024 ennakoäänestysasiakirjojen tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 26.01.2024 § 3
449/00.00.00.01/2023

Keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta siten, että perjantaina 26.1.2024 ennen klo 19.00 saapuneet ennakoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Kaikki määräaikaan saapuneet asiakirjat on ehdittävä käsitellä.

Keskusvaalilautakunnan harkintaan jää, miten se käytännössä suorittaa asiakirjojen tarkastamisen. Keskusvaalilautakunnan on päätettävä mahdollisista valmistavista toimenpiteistä ennen kaikkea sen perusteella, kuinka paljon ja minkä tyyppisiä asiakirjoja keskusvaalilautakuntaan saapuu. Tarkastettavia asiakirjoja on perinteisesti tullut presidentinvaalissa runsaasti, joten Kokkolan kaupungissa on ennakoäänestysasiakirjat tarkastettu virkamies-työnä. **Lisäksi tarkastus on suoritettava äänestysalueittain lajiteltuna.** Presidentinvaalissa on myös mahdollisuus äänestää ulkomailla kirjeitse. Kirjeäänne tarkastetaan myös virkamiestyönä ohjeiden mukaan.

Tavoitteena on, että tarkastuksen päätteeksi keskusvaalilautakunnalla on

- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna ennakoäänestyksen hyväksytyt (ruskeat) vaalikuoret ja
- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna kirjeäänestyksen hyväksytyt (turkoosit) vaalikuoret.

Lähetekuorten tarkastaminen

Lähetekuorista tulee heti ennen niiden avaamista ehdottomasti tarkastaa lähetekuoren osoitekentästä, että se on on osoitettu ko. keskusvaalilautakunnalle.

Mikäli joku lähetekuori on saapunut väärään paikkaan (jos vastaanottajaksi on merkitty jonkun muun kunnan keskusvaalilautakunta), on se **avaamattomana** viipymättä postitettava oikealle vastaanottajalle. Tällainen väärää paikkaan erehdyksessä saapunut lähetekuori on siirrettävä oikealle vastaanottajalle (keskusvaalilautakunnalle) kunnasta riippumatta koko maan alueella.

Lähetekirjeen ja vaalikuoren tarkastus

Keskusvaalilautakuntaan saapuu kahdenlaisia lähetekuoria:

1. Niitä, joiden vasemman puoleisesta ikkunasta näkyy, että lähetekirjeeseen on tehty kuittausmerkintä ja

2. Niitä, joiden vasemmanpuoleisesta näkyy, että lähetekirjeeseen ei ole tehty kuittausmerkintää.

Kuittausmerkinnällä varustetut lähetekuoret avataan ja ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan seuraavasti:

1. Tarkastetaan, että vaalikuori on suljettu ja että siihen ei ole tehty äänestäjää tai ehdokasta koskevaa tai muuta asiatonta merkintää; ja
2. Tarkastetaan, että lähetekirjeessä on äänestäjän allekirjoitus ja vaalitoimitsijan allekirjoitus.

Ilman kuittausmerkintää olevat lähetekuoret avataan ja ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan seuraavasti:

1. Tarkastetaan, että vaalikuori on suljettu ja että siihen ei ole tehty äänestäjää tai ehdokasta koskevaa tai muuta asiatonta merkintää; ja
2. tarkastetaan, että lähetekirjeessä on ensinnäkin äänestäjän nimi, henkilötunnus tai syntymäaika ja osoite sekä allekirjoitus ja toiseksi ennakkoäänestyspaikan nimi tai (laitos- ja kotiaänestyksessä) asianomaisen kunnan nimi, päiväys ja vaalitoimitsijan allekirjoitus; sekä
3. tarkastetaan äänioikeusrekisteristä tai vaaliluettelosta, että äänestäjä on merkitty äänioikeutetuksi kyseisen kunnan johonkin äänestysalueeseen.

Ennakkoäänestyksen huomioon ottamatta jättämisen perusteet:

1. Ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin kyseisen kunnan kohdalle;
2. Vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva tai muu asiaton merkintä;
3. Lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt;
4. Kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu äänestyksessä läsnä olleen 18 vuotta täyttäneen henkilön nimikirjoitus.

Kun äänestys jätetään ottamatta huomioon, on siitä tehtävä merkintä keskusvaalilautakunnan kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan. Vaalikuorta ei saa avata. **Huomioon ottamatta jätetty vaalikuori on lähetekirjeineen ja kuorineen liitettävä pöytäkirjaan.** Vaalikuoren avonaisuus ei ole huomioon ottamatta jättämisen peruste, mutta jos vaalikuori muusta syystä jätetään ottamatta huomioon ja se on avonainen, se on suljettava vaalisalaisuus säilyttäen.

Pienet äänestysalueet

Vaalilain 82 §:n mukaan: Mikäli keskusvaalilautakunta havaitsee, että jossakin äänestysalueessa on vähemmän kuin 50 tai jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää vaalipäivänä vähemmän kuin 50 henkilöä, kunnan keskusvaalilautakunnan on määrättävä, että äänestysalueen ennakkoäännet ja vaalipäivän äännet lasketaan yhdessä. Tällöin vaalilautakunta ei suorita vaalipäivän äänten alustavaa laskentaa, vaan toimittaa äänestysliput alustavaa laskentaa varten keskusvaalilautakunnalle. Lisäksi keskusvaalilautakunnan on päätettävä siitä, miten yhdistäminen suoritetaan.

Puheenjohtaja

Keskusvaalilautakuntaan oli perjantaina 26.1.2023 klo 19.00 mennessä saapunut yhteensä 14 047 hyväksyttyä ennakkoääntä. Äänistä kotiääniä 206 kpl, laivaääniä 0 kpl, laitosääniä 393 kpl, ulkomailta annettuja edustustoääniä 413 kpl ja ulkomailta annettuja kirjeääniä 24 kpl. Keskusvaalilautakunta jättää 3 ennakkoääntä huomioon ottamatta. Huomioon ottamatta jätetyt vaalikuoret liitetään pöytäkirjaan.

Vaalipiirilautakunnalle lähetettäviä, hyväksytyjä vaalikuoria oli äänestysalueittain lajiteltuina yhteensä 14 047 kpl jakaantuen seuraavasti:

Äänestysalue	Vaalikuoret
001 Koivuhaka	1270
002 Kiviniitty	1369
003 Hollihaka	620
004 Kaupungintalo	2710
005 Hakalahti	952
006 Ventus	754
007 Rytimäki	870
008 Jokilaakso	575
009 Halkokari	1091
010 Isokylä	1218
011 Öja	188
012 Kälviä	1228
013 Lohtaja	486
014 Marinkainen	476
015 Ullava	240
Yhteensä	14047

Kokkolan ennakkoäänestysprosentti oli 35,50 %.

Keskusvaalilautakunta toteaa, ettei ennakkoäännten perusteella ole syytä määrätä äänestysalueita pieniksi äänestysalueiksi eikä ole perusteltua olettaa, että varsinaisena vaalipäivänä äänestäjien lukumäärä jäisi alle 50 äänestäjään yhdelläkään äänestysalueella.

Päätös

Keskusvaalilautakunta hyväksyi päätösesityksen.